

WADNIEMENSKI KURIER POLSKI

Orzeszkowej 13 tel. 166
Redakcja otwarta od 12-1 i 5-6
Administracja 10-1 i 4-6
Prenumerata miesięcznie zł. 4.
z odnośnieniem i przes. poczt. 4 zł. 50 gr.

Nr 124 GRODNO Rok II.
środa 6 maja 1925 r.

OGŁOSZENIA: Za 1 wiersz m/m za tekstem 20 gr. Drobnio za wyraz 10 gr. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Miesięczne p/g umowy. Dla ogłoszeń układ stronicy 8-mi szpaltowy. Każda nowa podwyżka taryfy, ogłoszona w nagłóku, obowiązuje wszystkie już przyjęte zamówienia bez uprzedniego zawiadomienia.

Cały świat szaleje z zachwytu korona sztuki kinematograficznej.

Dzwonnik z NOTRE DAME

Monumentalne arcydzieło filmowe w 12 akt., podług nieśmiertelnej powieści Notre-Dame de Paris WIKTORA HUGO

W roli cyganki Esmeraldy pełno słodyczy, powabu, czaru, ujmującego wdzięku
Ruth Miller

W roli garbuska, Quasimodo dzwonnika katedry Notre Dame fenomenalny aktor film.
Lon Chaney

Kino Saturn **Dziś! RASPUTIN** Dramat w 7 aktach

Uroczystości i zabawy, będące w programie dnia 3 maja

Przemówienia na pl. Batorego

Jak zaznaczaliśmy w zakończeniu sprawozdania z dnia wczorajszego o uroczystościach, wygłoszone zostały mowy z trybuny ustawionej na pl. Batorego w pobliżu Fary.

Pierwszy zabrał głos Prezydent Stępiński, który w swym krótkim przemówieniu zaznaczył, że Prezydent Rzeczypospolitej Stanisław Wojciechowski zarządził, aby dzień 3 maja był świętem wszystkich obywateli zamieszkujących Rzplite bez różnicy narodowości i wyznania, co zresztą już dało się dziś zauważyć. Okrzykiem na cześć Prezydenta Wojciechowskiego i Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, powtórzonym z zapalem przez zgromadzonych, przemówienie swe zakończył.

Następny mówca p. Wirski ogarniając się do wyjaśnienia znaczenia Koronacji Matki Boskiej zaznaczył, że król polski Jan Kazimierz, ślubując wierność narodowi polskiemu w katedrze św. Iwowskiej w roku 1666 obrał Matkę Boską Królową Korony Polskiej, której rocznicę będziemy odąd obchodzili łącznie z rocznicą Konstytucji 3 maja. W dalszym ciągu swego przemówienia, mówca zwracając się do robotników nawoływał do ślubowania wierności swej ojczyźnie jak to w onczas czynił Jan-Kazimierz. Przemówienie swe zakończył okrzykami „Niech żyje Polska“, „Niech żyje robotnik“.

Ostatni mówca Dr. Leonowicz rozwijając przed zgromadzonymi znaczenie Konstytucji 3 maja oraz to co ona narodowi dawała powie dział, że ogłoszenie jej położyło kres historycznemu przysłówiu „Polska nierządem stoi“, bo uchwalenie Konstytucji postawiło ją znów w rządzie wielkich mocarstw. Gdy w innych państwach naród dowagał się przywilejów za pomocą

rozlewu krwi i rzezi, jak to było we Francji, u nas znaleźli się ludzie wielkich umysłów politycznych, którzy przeprowadzili zmiany kardynalnych reform przez mądre i godne tylko wielkich umysłów uchwały.

Ci, których odąd czcimy jako wielkich naszych polityków są: Kosiński, Staszyc, Małachowski i inni.

Niestety niedługo wielką tą reformą mógł cieszyć się naród polski, gdyż rządy sąsiednich państw nie mogły spokojnie patrzeć na wzmacnianie się potęg państwa polskiego i korzystając ze swej sily rozdaryły Polskę na 8 części.

Ze zmianą czasu również ulegają zmianie ludzie i ich wymagania.

To też i Konstytucja 3 maja uległa zmianie w czasach nowo odzyskanej niepodległości. Sejm ustawodawczy uchwalając nową konstytucję w dniu 17 marca 1921 roku Konstytucji majowej nie zmienił, jedynie rozszerzył ją i dostosował do wymagań spóczesnych.

Każdy naród, również i naród polski, w każdej epoce swego istnienia posiada wielkich mężów, którzy narodowi swemu przewodzą.

Jak w czasach uchwalenia konstytucji 3 maja mieliśmy mężów wielkich umysłów, tak samo i obecnie również mamy takich, a nimi są: Prezydent Rzeczypospolitej Stanisław Wojciechowski, Marszałek Polski Józef Piłsudski i Prezes Ministrów Władysław Grabski.

Nazwiska te mówią same za siebie, czynów więc dokonanych przez nich wymieniać nie potrzeba.

Jedynie wymienić należy imię Władysława Grabskiego, który pokazał światu, że naród polski rządzić się umie i potrafi stawić czoło wszelkim zakusom. Człowiek ten w przeciągu sześciu miesięcy dokonał wielkiego dzieła—dał Polsce pieniądz, który po za dolarem i funtem angielskim jest najmocniejszą obecnie monetą na świecie. Po-

nieważ moi przedmówcy, ończył swe przemówienie Dr. Leonowicz, wznosili okrzyki na cześć innych ja wnoszę okrzyk „Władysław Grabski niech żyje“.

Na Zamku Akademja

Dom Oficera na starym zamku w dniu tym o godz. 7-ej wiecz. urządził akademję na którą złożyły się: słowo wstępne, które wygłosił prof. Kap o znaczeniu i doniosłości dla narodu polskiego tego wiekopomnego dzieła, jakim jest konstytucja 3 maja.

Poczem chórem oficerskim, pod kierownictwem kpt. Peruckiego świetnie wykonał „Hasło“ oraz na huucznie brawa i oklaski zebranej publiczności dał kilka doskonałych utworów.

Powodzenie swoje i sukcesy chóru zawdzięcza przede wszystkim kierownikowi kpt. Peruckiemu, który włożył wń dużo energii, doświadczenia i znajomości rzeczy stawiając go na nader wysokim poziomie.

Następnie trio złożone z pp. mjr. Frydrychowicza (fortepjan) por. Antonowicza i Cholewy (skrzypce) wykonało precyzyjnie parę utworów muzycznych.

Zakończył akademję por. Wiszowaty znany już chlubnie z poprzednich występów, który odśpiewał „A jak poszedł król na wojnę“ oraz inne utwory na natęczywe żądanie zebranych, którzy niestety ilościowo nie dopisali—a szkoda.

Całość bowiem wypadła b. dobrze.

W ogrodzie miejskim Zabawa ludowa

Tłumy rozbawionej publiczności wesoło uwijały się wśród cieniowych alei ogrodu miejskiego lubując się przygotowanymi dla ich rozrywki atrakcjami, a w szczególności tańcami których przy dźwiękach orkiestry wojskowej używano do późnego wieczoru.

Na boisku szkolnym Popis gimnastyczny

Jak zwykle z oią przyjemnością oddawaliśmy się podziwianiu zręcz-

ności zastępu gimnastycznego, którzy po precyzyjnym kierownictwem prof. Mrozowskiego wykonywali—popisy zakończone nowością dotąd nieznaną w Grodnie olbrzymimi płaskimi piramidami w wykonaniu których udział przyjmuje przeszło 100 gimnastyków.

Nieśmiertelny mecz zapoczątkował popisy—ogień zaś sztuczne zakończyły takowe.

Na boisku wojskowym Piłka nożna

2. 5. G. K. S. „Cresovia“—K. S. „Hasmonea“ 4:1 (2:1), czerwoni bez „Hausnera I“, biało niebiescy z trzema rezerwowymi.—Obecnie zacinają obie drużyny lepiej kombinować.

3. 5. K. S. „Hasmonea“—K. S. 76 p.p. 1:0 K. S. Goso—K. S. „Cresovia II“ 0:3 (0:0). Publiczności w oba dni b. mało. Pierwszności w oba dniowa! Polniaszek (niezbyt dobrze) drugiego dnia Radyk b. dobrze.

W Domu Żołnierza

Akademja i widowisko teatralne

Sala przepelniona po brzegi. W literalnym tego słowa znaczeniu nie ma gdzie szpilki wetknąć. Mylił by się ten, kto by sądził, że audytorjum składało się z żołnierzy tylko. Oczywiście byli i żołnierze, jednak publiczność była przeważnie jak to się mówi po wojskowemu „pierzochłaska“.

Zapóźniona prasa, stojąc skromnie przy drzwiach w kąci, wysłuchała ślicznych utworów wykonanych ze znaną już wartością artystyczną przez chórem pod batutą kpt. Peruckiego, który to chórem nastąpił po słowie wstępnym, wygłoszonym przez p. L. Bielawskiego, który jednak swoje wyjaśnienie konstytucji 3 maja przygotowywał dla innej publiczności niż ta jaką niespodzianie zastał.

Po akademji odegrano „Ulanów ks. Józefa“, wystuchanie których odłożyliśmy do dnia następnego kiedy będzie swobodniej i chłodniej.

KRONIKA

Komunikat

W związku z par. 28, 30, 32 i 59 Regulaminu Seminarjalnych egzaminów dojrzałości, ogłoszonego w Nr 7 (149) Dziennika Urzędowego z dn. 1 kwiecia 1925 r. Inspektor Szkoły w Grodnie zawiadamia, że seminarjalne egzaminy dojrzałości dla eksternów odbędą się przy seminarjum nauczycielskim w Białymstoku w terminie od 9 do 17 czerwca r. b.

Podania kandydatów z pow. Grodzieńskiego z załącznikami, wyszczególnionymi w par. 31 regulaminu należy nadsyłać do Inspektora Szkolnego w Grodnie do dnia 20 maja r. b.

Zebranie Koła Samopomocy pracowników miejskich

Dziś we środę 6 maja, o godzinie 8-ej wiecz. w sali posiedzeń Rady Miejskiej odbędzie się walne zebranie Koła Samopomocy Pracowników miejskich z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Odczytanie protokołu z poprzedniego posiedzenia.
- 2) Sprawozdanie ze zjazdu w Warszawie.
- 3) Ewentualne przeobrażenie się Koła w Oddział Związku Zawodowego Pracowników Miejskich Rzeczypospolitej Polskiej.
- 4) Wolne wnioski.

Rzadka okazja

Dziś, 6 maja, od godz. 10-tej rano, w sali posiedzeń Sądu Okręgowego p. Komornik Ziemak dokona sprzedaży z licytacji dużej ilości pierwszorzędnego gatunku materiałów galanteryjnych, jak: obuski, nici, swetry i in., — pochodzących z kontrabandy.

Przypominamy o tem szczególnie uboższej warstwie społeczeństwa, albowiem każdy przedmiot będzie sprzedawany oddzielnie i niewątpliwie — jak zwykle przy licytacjach — po cenach przystępnych.

Rabunek

W noc na 1 maja do mieszkania Konstantego Strzyżewskiego przy ul. Fabrycznej 119, korzystając z nieobecności w Grodnie właściciela, włamało się przez okno trzech osobników, wśród których znajdowała kobieta, i rozpoczęło rabunek. W domu spała młoda dziewczyna, którą rabusie związali i kazali oświeżać. Złodzieje zachowywali się jak w domu — zapalali światło, palili papierosy i t. p.

Zrabowano przeważnie bieliznę męską, damską i pościelową, damskie ubranie i 400 rubli w złocie. Męskich garniturów nie ruszali.

Godnym zanotowania jest fakt, że w czasie „roboty” rabusie wymieniali między sobą następ. zdania: „Widzisz, Janku, ja ci mówię, że znajdziemy...”. „Nie bierz kapelusza, bo się zdradzisz” i t. p.

Skradzione przedmioty właściciel oblicza na parę tysięcy złotych. Jak widać ze wszystkiego rabusie byli dobrze poinformowani i obznajmieni z terenem, ruszali się bowiem swobodnie i gospodarowali jak u siebie w domu, zdradzając znajomość każdego kąta.

Uznanie

W rozkazie Wojewódzkiej Komendy P. P. z 17. IV r. b. wyrażono uznanie i podziękowanie podk. Józefowi Makarewiczowi, zastępcy Komendanta P.P. pow. Grodzieńskiego.

Mostek

Przystąpiono do budowy nowego mostku przez Grodzieńską w Dolinie Szwejcarskiej na miejsce starego rozrzuconego w roku ubiegłym.

Roboty idą w pełnym biegu i wkrótce mostek zostanie otwarty dla użytku publiczności.

Sprawozdanie statystyczne Powiatowej Kasy Chorych w Grodnie za m-c Marzec 1925 r.

Stan liczebny członków Kasy Chorych w Grodnie w dniu 31 marca wynosił:

Członków — 5,649, rodzin członków — 5,208. Razem — 10,857.

Udzielono porad lekarskich w-g specjalności:

Chor. wewnętrzne i nerwowe	1,612 por.
„ dziecięce	326 „
„ chirurgiczne	552 „
„ ginekologiczne z położnictwem	203 „
„ skórne i weneryczne	418 „
„ oczne	748 „
„ ucha, gardła i nosa	350 „
„ zębów (dentystyka)	2,860 „

Wizyt lekarzy dzielnicowych 1,566

„ specjalistów na mieście	29
„ w nagłych wypadkach	55
„ akuszerok	356

Razem 9,076 por.

Do szpitali skierowano 54 os., do sanatorium dla gruźlików — 3 os., zmarło — 9 os., zasiłków pieniężnych (przy niedolności do pracy, pologowych, zapomóg na pogrzeby) wydano 5,517—88 gr. Okularów, protez różnych wydano 62 osobom.

Naświetlań lampą kwarową dokonano — 220 os.

Zarząd Kasy Chorych w Grodnie.

List do Redakcji

Szanowny Panie Redaktorze!

Prosimy o umieszczenie na łamach „Kurjera Nadnieńskiego” tych kilku słów, które jakkolwiek pisane są w osobistych interesach, niemniej jednak mają również ogólne znaczenie.

Jak wiadomo, Magistrat sprowadza dla swych instytucji kilka tysięcy metrów drzewa opałowego rocznie. Tak poważna dostawa, szczególnie w czasach kryzysu w handlu drzewnym, winna być źródłem dochodu nie jednostki, jak dotąd, lecz poważniejszej ilości kupców drzewnych. Jednocześnie winien być zastosowany system przetargowy w celu osiągnięcia maksimum oszczędności dla miasta, nie jak dotąd dokonywany zakup z wolnej ręki.

Również w celach oszczędnościowych winien być zmieniony archaiczny

system zakupu opalu na sęnie, który winien być dostarczony według nowoczesnych systemów miar stanowiących w stosunku do dawniejszych ogromną różnicę na korzyść nabywcy.

Mając powyższe na względzie niniejszem za pośrednictwem Pańskiego poczytnego organu pozwalamy sobie zapytać Magistrat, dlaczego nie urządza przetargów na drzewo opałowe i czy można mieć nadzieję, że system przetargowy, dający możliwość wszystkim zainteresowanym współubiegania się o dostawę, który to system wprowadzony jest we wszystkich instytucjach, będzie wprowadzony również przez Magistrat i kiedy.

Racz przyjąć i t. d.

Grono kupców drzewnych w Grodnie.

(następują podpisy)

Kupon

uprawniający do 10 proc. rabatu przy zakupach w firmie

Placówka

Dominikańska 28

Pacztowa 6.

Ważny pięć dni

Grodno dn. 6. V. 1925 r.

Do sprzedania

okazyjnie 14 wózków kolejowych małe używanych na tor 800 m/m nośności 3-tonowych oraz bocznica na szlaku Kuznica—Grodno. Wózki obejrzyć można: Kamienna Nowa. Pisemne zgłoszenia do Redakcji.

2-3

ZAKŁADY GRAFICZNE

i PIERWSZA KRAJOWA FABRYKA KART DO GRY

Aleksander Łapin i S-ka

przyjmują zamówienia na wszelkie roboty

LITOGRAFICZNE

jak etykiety, plakaty, reklamy.

Specjalność — mechanicznie gumowane etykiety dla browarów i gorzelni.

OD ADMINISTRACJI

Uprasza się Sz. P. Prenumeratorów miejscowych i z powincji o wpłacenie prenumeraty za m. maj i zaległych.

Czytajcie i prenumerujcie „Nadnieński Kurjer Polski”

Składajcie ofiary na K. O. p. P.

Czy jesteś już członkiem cywilnego klubu sportowego?

„CRESOVIA”